

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoPr/10/2025
Identifikačné číslo spisu:	1317202081
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1317202081.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. F. E., narodenej XX. W. XXXX, Z., K. 4, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Ďurianom, Bratislava, Ďatelinová 4, IČO: 55089852, proti žalovaným 1/ N., zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Mudrákom, Bratislava, Hurbanovo námestie 1 a 2/ M., o určenie neplatnosti dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16Cpr/5/2017 (v súčasnosti na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-16Cpr/5/2017), o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2024 sp. zn. 10CoPr/10/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná 1/ má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III [v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 11. októbra 2022 č. k. 16Cpr/5/2017-385 (v súčasnosti B3-16Cpr/5/2017-385) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti bližšie určeného odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej N. určenia neplatnosti bližšie určenej dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ a uloženia povinnosti žalovanej 1/ zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške 3.039 eura mesačne odo dňa doručenia pripustenej zmeny žaloby žalovanej 1/ až do času, keď žalovaná 1/ umožní pokračovať žalobkyni vo vykonávaní štátnej služby alebo keď dôjde k platnému skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru, najneskôr do právoplatnosti súdneho rozhodnutia o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Žalovaným 1/ a 2/ (ďalej spolu aj „žalovaní“) priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd ustálil za nesporné, že žalobkyňa bola u žalovanej 1/ v štátnozamestnaneckom pomere v stálej štátnej službe, pričom s účinnosťou od 1. marca

2010 bola predsedom žalovanej 2/ vymenovaná do funkcie vedúcej žalovanej 1/ podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 185/2002 Z.z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 185/2002 Z.z.“). Dňa 12. decembra 2016 vtedajšia predsedníčka žalovanej 2/ odvolala žalobkyňu z funkcie vedúcej žalovanej 1/. Žalobkyni bolo okrem iného oznámené, že dočasne poverená výkonom funkcie vedúcej žalovanej 1/ bude V. V. W., ktorá spolu s vedúcou osobného úradu R. S. N. prerokujú so žalobkyňou ďalšie otázky jej štátnozamestnaneckého pomeru. Následne v rovnaký deň a na základe písomnej žiadosti žalobkyne uzatvorili žalobkyňa a žalovaná 1/ v zastúpení V. V. W. ako vedúcou služobného úradu písomnú dohodu o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne podľa ust. § 46 ods. 1 písm. a) zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 400/2009 Z.z.“) ku dňu 12. decembra 2016.

1.2. Právne posúdil, že vymenovanie a odvolanie vedúceho žalovanej 1/ sa riadi osobitnou úpravou podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 185/2002 Z.z., podľa ktorého má predseda žalovanej 2/ bez ďalších podmienok právomoc vymenovať a odvolať vedúceho žalovanej 1/ a vo vzťahu k zákonu o štátnej službe je lex specialis. Vo vzťahu k petitu žaloby, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti odvolania z funkcie vedúcej žalovanej 1/ tiež uviedol, že v tejto časti nie je príslušný na preskúmanie uvedeného správneho aktu odvolania s prípadným konštatovaním záveru o jeho nezákonnosti, nakoľko sa jedná o individuálny správny akt, pričom jedinou možnosťou preskúmania zákonnosti uvedeného postupu je podanie správnej žaloby a nie je možné to obchádzať podaním určovacej žaloby v civilnom konaní. Súd prvej inštancie vyjadril názor, že nemôže preskúmať tento akt vyplývajúci z právomoci predsedu žalovanej 2/ z hľadiska jeho platnosti alebo neplatnosti ani na základe civilnej žaloby, a to na základe ustanovenia § 137 písm. d) CSP.

1.3. Vo vzťahu k petitu žaloby, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru uviedol, že sa jedná o žalobu podanú v zákonnej lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy došlo k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru podľa ust. § 77 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (ďalej len „zákon č. 311/2001 Z.z.“) v spojení s ust. § 120 zákona č. 400/2009 Z.z.. Zhrnul, že žalobkyňa napadla platnosť uvedenej dohody z dôvodu, že až po jej uzatvorení zistila, že žalovaná 1/ jej neponúkla voľné pracovné miesto, a že predmetnú dohodu za žalovanú 1/ uzatvorila V. W., ktorá na to nebola oprávnená, keďže žalobkyňa považuje jej vymenovanie za neplatné. K uvedeným námietkam v podstatnom uviedol, že ponuková povinnosť je hmotnoprávnym predpokladom len pre dianie výpovede z organizačných dôvodov, ako jednostranného spôsobu skončenia štátnozamestnaneckého pomeru zo strany zamestnávateľa proti vôli zamestnanca. V danom prípade ale došlo k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne dohodou, a preto je skúmanie splnenia ponukovej povinnosti v prejednávacom prípade bezpredmetné. Nad rámec uvedeného reagoval aj k dôkaznému bremenu o voľnom mieste, o nemožnosti aplikácie § 49a OZ a o nezistených vadách vôle a prejavy v súvislosti s predmetnou dohodou. Ďalej sa vyjadril, prečo nevypočul navrhnutých svedkov a k okolnosti, prečo zamietol žalobcu vo vzťahu k žalovanej 2/ (nedostatok jej vecnej pasívnej legitímácie).

1.4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. októbra 2024 sp. zn. 10CoPr/10/2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, žalovanej 1/ priznal náhradu odvolacích trov a žalovanej 2/ ich náhradu nepriznal.

2.1. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP uviedol, že nezistil v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, stotožnil sa s dôvodmi uvádzanými prvostupňovým súdom a v podrobnostiach na ne poukázal. V ďalšom sa vyjadril k námietkam odvolateľky.

2.2. Pokiaľ žalobkyňa nesúhlasila s právnym posúdením jej odvolania z funkcie vedúcej žalovanej 1/ pre rozpor s ustanovením § 37 zákona č. 400/2009 Z.z. odvolací súd uviedol, že už v základnom konaní prvostupňový súd túto argumentáciu neprijal, nakoľko zákon č. 400/2009 Z.z. v tomto prípade priamo odkazuje na osobitnú právnu úpravu, ktorou je zákon č. 185/2002 Z.z. (lex specialis), podľa ktorého predsedníčka žalovanej 2/ mala podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 185/2002 Z.z. (teda osobitného predpisu) právomoc vymenovať a odvolať vedúceho žalovanej 1/ bez akýchkoľvek ďalších podmienok, a že aplikácia ust. § 37 zákona č. 400/2009 Z.z. na posudzovanú vec je vylúčená. Odvolací súd sa s týmto právnym posúdením súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožnil.

2.3. Za nedôvodnú vyhodnotil aj odvoláciu námietku žalobkyne, v ktorej s poukazom na ňou označené

rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) tvrdila, že odvolanie z funkcie vedúceho úradu nie je individuálnym správnym aktom (ako to vyhodnotil súd prvej inštancie), ale podľa jej názoru neplatným právnym úkonom, ktorý mal súd prvej inštancie preskúmať. Odvolací súd zastáva názor, že žalobkyňou uvádzané rozhodnutia sa na posudzovanú vec nevzťahujú, keďže sa netýkajú postupu podľa zákona č. 185/2002 Z.z., ani podľa zákona č. 400/2009 Z.z., ale odvolania z funkcie riaditeľa školy obcou ako zriaďovateľom a interpretácie ustanovenia zákona o štátnej správe v školstve. Napriek prijatým záverom sa však súd prvej inštancie odvolaním žalobkyne z funkcie vedúcej služobného úradu podrobne zaoberal a žiadne pochybenia alebo vady, ktoré tvrdila žalobkyňa (teda rozpor s ustanovením § 37 zákona č. 400/2009 Z.z.) nezistil a rovnako ich nezistil ani odvolací súd. Napokon, aj z listu, ktorý žalobkyňa následne adresovala členom M., je nepochybné, že právomoc predsedníčky M. odvolať ju z jej funkcie nijak nespochybňovala.

2.4. Neobstojí ani (opäť len opakovaná) námietka žalobkyne, že bola napriek odvolaniu z tejto funkcie až do skončenia dňa 12. decembra 2016 vedúcou žalovanej 1/, a že v deň 12. decembra 2016 mala potom žalovaná 1/ dvoch vedúcich súčasne, pričom z týchto svojich tvrdení odvodzovala rozpor so zákonom a tiež neplatnosť dohody o skončení jej štátnozamestnaneckého pomeru, ktorú za žalovanú 1/ podpísala novo vymenovaná vedúca žalovanej 1/. Tieto konštrukcie žalobkyne však nemajú žiadnu oporu v zistenom skutkovom stave, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa bola z funkcie vedúcej žalovanej 1/ odvolaná predsedníčkou žalovanej 2/ za prítomnosti notára dňa 12. decembra 2006 o 9:15 hod. a rozhodnutie o svojom odvolaní od predsedníčky prevzala. Momentom odvolania žalobkyne z tejto funkcie jej funkcia vedúcej žalovanej 1/ zanikla. Tvrdenie žalobkyne, že v podstate bez ohľadu na jej odvolanie mala až do skončenia predmetného dňa vykonávať funkciu, z ktorej bola odvolaná, nemá oporu ani v zákone a ani v logike. Ak bola následne po odvolaní žalobkyne vymenovaná nová vedúca N. čo bolo v konaní preukázané, niet pochyb o tom, že neexistoval moment, kedy by funkciu vedúcej žalovanej 1/ súčasne zastávali dve vedúce služobného úradu. Žalobkyňa zastávala túto funkciu len do momentu jej odvolania a nová vedúca až následne, keď bola po odvolaní žalobkyne vymenovaná.

2.5. Ak žalobkyňa v odvolaní argumentovala neplatnosť dohody o skončení jej štátnozamestnaneckého pomeru aj rozporom s dobrými mravmi, keď vyjadrila názor, že predsedníčka žalovanej 2/ ju odvolala z funkcie a ešte v ten istý deň menovala do funkcie novú vedúcu výlučne z dôvodu, aby vytvorila stav, v ktorom s ňou bude môcť žalovaná 1/ bezodkladne skončiť štátnozamestnanecký pomer, odvolací súd pripomína, že to bola sama žalobkyňa, ktorá žalovanú 1/ požiadala o skončenie svojho štátnozamestnaneckého pomeru dohodou a žalovaná 1/ jej žiadosti len vyhovel. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie žiadny rozpor s dobrými mravmi ani pri odvolaní žalobkyne z funkcie, ani vo vzťahu k dohode o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na jej vlastnú žiadosť nezistil. Keďže sa súd prvej inštancie podrobne so všetkými tvrdeniami a argumentami žalobkyne podrobne vysporiadal, odkázal odvolací súd žalobkyňu aj s jej opakovanou námietkou o údajnej nesplnenej povinnosti žalovanej 1/ ponúknuť jej vhodné štátnozamestnanecké miesto na odôvodnenie napadnutého rozsudku, a obmedzil sa len na konštatovanie správnosti jeho záveru o tom, že žalovanej 1/ žiadna ponuková povinnosť v prípade dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru nevznikla, a preto ju ani nemohla porušiť.

2.6. Žalobkyňa spolu s odvolaním predložila listiny označené ako organizačný poriadok, personálna inventúra limitu počtu zamestnancov ku dňu 12. 12. 2016 a prehľad o počte zamestnancov žalovanej 1/ ku dňu 12. decembra 2016, ktoré neboli v konaní doteraz použité, pričom uviedla, že ich nebolo možné použiť bez jej viny, čo však ničím nezdôvodnila. Odvolací súd na uvedené dôkazy nemohol prihliadnuť, pretože je v zmysle ust. § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, a nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci. Výnimkou sú len prípady, v ktorých odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní. Zopakuje ho vtedy, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ust. § 384 ods. 1 CSP). Podľa ust. § 384 ods. 2 CSP môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla. O tieto prípady však v posudzovanej veci nešlo, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vykonal aj všetky predložené dôkazy, pričom vykonanie dôkazov, ktoré žalobkyňa predložila k odvolaniu, v základnom konaní nenavrhol. Odvolací súd môže podľa ust. § 384 ods. 3 CSP doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP, pokiaľ pôjde o tzv. novoty v odvolacom konaní. Právo tzv. novôt v odvolacom

konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené reštriktívne ako výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. V posudzovanej veci však o tzv. novoty v odvolacom konaní nešlo. Predkladanie ďalších dôkazov ako novoty v odvolacom konaní je preto v prejednávacom prípade neprípustné. Ak žalobkyňa záverom namietala nevykonanie ňou navrhnutých výsluchov Ing. N. a V. Z. súdom prvej inštancie, odvolací súd zdôraznil, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je ani povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Svoje rozhodnutie tieto žalobkyňou navrhnuté výsluchy nevykonať, súd prvej inštancie pritom riadne zdôvodnil v bode 96. odôvodnenia napadnutého rozsudku ich nadbytočnosťou s čím odvolací súd súhlasí.

2.7. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V rozsahom obsiahlom podaní (na 23 stranách) a cez prizmu ňou vnímaného skutkového a právneho stavu, v polemike s právnymi závermi nižších súdov a v spochybňovaní správnosti ich rozhodnutí navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala odopretie práva na vykonanie dôkazu (výsluchu ňou navrhovaných svedkov), nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť, zmätočnosť, nezákonnosť a nespravodlivosť záverov nižších súdov a nenaplnenie ustanovení o ochrane slabšej strany sporu, a to v súvislosti s existenciou voľného pracovného miesta, ktoré jej v čase ukončenia štátnozamestnaneckého pomeru nebolo žalovanou 1/ ponúknuté. Súd rovnako porušil § 43 CSP, keďže ak považoval sám seba za nepríslušný vo veci preskúmania neplatnosti odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej N., mal vec postúpiť správne mu súdu a nie len odmietnuť jej preskúmanie, čím došlo k vade podľa § 420 písm. f) CSP. Týmto konaním súdov bola žalobkyňa de facto pripravená o možnosť preskúmania správneho aktu, keď jej neumožnili pokračovať v konaní ani formou správnej žaloby. Ďalej namietala neplatnosť úkonov vykonaných vo vzťahu k nej od poverenej novej vedúcej N. JU. W.. Podporne argumentovala vyplatením jej odstupného, ktoré zamestnávateľ mohol vyplatiť iba v prípade, ak nemal pre odvolaného štátneho zamestnanca iné vhodné miesto. V ďalšom namietala, že súdy v jej prípade zamieňali pojmy dočasná a stála štátna služba a vedúci štátny zamestnanec a vedúci služobného úradu.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že „[o]tázkami, ktoré vyžadujú dovolacie posúdenie, sú:

1. Zakladá neponúknutie všetkých vhodných voľných miest po odvolaní z funkcie vedúceho zamestnanca pri štátnozamestnaneckom pomere zamestnanca podľa zákona o štátnej službe (účinného v čase 12.12.2016) neplatnosť dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru? 2. Môže viesť/vedie zamlčanie vhodného miesta po odvolaní z funkcie vedúceho zamestnanca pri štátnozamestnaneckom pomere zamestnanca podľa zákona o štátnej službe (účinného v čase 12.12.2016) k neplatnosti dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru?

3. Má súd poskytnúť ochranu štátnemu zamestnancovi v stálej štátnej službe podľa zákona o štátnej službe (účinného v čase 12.12.2016) ako slabšej strane sporu, ktorý bol uvedený do omylu neponúknutím voľného vhodného miesta zo strany zamestnávateľa a následkom tohto omylu uzavrel dohodu o skončení štátnozamestnaneckého pomeru za okolností, keď bol zamestnanec uvedený do omylu neponúknutím všetkých voľných miest?

4. Kto nesie dôkazné bremeno v spore slabšej strany pri skončení štátnozamestnaneckého pomeru ohľadom skutočnosti splnenia ponukovej povinnosti voľného vhodného miesta, ak zamestnanec tvrdil pred súdom, že vhodné voľné miesto existovalo a žiadal súd aby od žalovaného zabezpečil prehľad voľných miest v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru?

5. Je vymenovanie štátneho zamestnanca, ako osobitnej kategórie štátneho zamestnanca podľa § 6 ods. 6 zákona o štátnej službe účinného v čase odvolania žalobkyne 12. 12. 2016 v stálej štátnej službe do funkcie vedúceho zamestnanca - štatutára a zároveň aj odvolanie z funkcie vedúceho zamestnanca - štatutára, ktorý bol do funkcie vedúceho zamestnanca vymenovaný preložením podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej službe a podľa § 9 ods. 2 zákona o súdnej rade individuálnym správnym aktom?

6. Ak je odvolanie z funkcie vedúcej N. - štatutára, ako osobitnej kategórie štátneho zamestnanca podľa § 6 ods. 6 zákona o štátnej službe účinného v čase odvolania žalobkyne 12. 12. 2016, ktorej

štátnozamestnanecký pomer bol založený služobnou zmluvou (stála štátna služba) a do funkcie vedúceho zamestnanca podľa § 11 zákona o štátnej službe, bola vymenovaná preložením podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej službe a podľa § 9 ods. 2 zákona o súdnej rade, individuálnym správnym aktom, je povinnosťou konajúceho súdu po zistení skutočností, že nie je na prejednanie vecí príslušný v zmysle § 43 Csp a § 40 a § 41 Csp bezodkladne postúpiť spor príslušnému súdu bez rozhodnutia v tejto časti?".

4. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla toto dovolanie odmietnuť a priznať jej náhradu dovolacích trov. K námietke žalobkyne o odopretí práva na vykonanie dôkazu a nenaplnení ustanovenia o ochrane slabšej strany uviedla, že „[ž]alobkyňa vo svojom odvolaní nenamietala, že by súd prvej inštancie odoprel vykonanie dôkazu, alebo že by nenaplnil ustanovenia zákona o ochrane slabšej strany ... Samotný dôkaz tvrdý žalobkyňou by bol nadbytočný a neprispel by k zisteniu podstatných skutočností. Pracovný pomer žalobkyne bol ukončený dohodou, kedy žiadna ponuková povinnosť zamestnávateľa neexistovala". K námietke o omyle žalobkyne uviedla, že keďže zákon o štátnej službe má prostredníctvom Zákonníka práce osobitné ustanovenie o konaní v omyle (§ 19), aplikácia § 49a OZ neprichádzala do úvahy. Podstatnou skutočnosťou tu navyše bolo, že žalovaná 1/ nemala ponukové povinnosť voči žalobkyni, keďže pracovný pomer končil dohodou na vlastnú žiadosť žalobkyne. K námietke dovolateľky, že v prípade jej odvolania išlo o individuálny správny akt uviedla, že „[t]akáto námietka nebola obsiahnutá v odvolaní, nebola predmetom prieskumu odvolacím súdom a teda sa nemôže jednať o vadu v konaní ani rozhodnutí odvolacieho súdu. ... žalobkyňa ešte pred odvolacím súdom tvrdila, že v prípade jej odvolania nejde o individuálny správny akt, ale o právny úkon.". K jednotlivým otázkam žalobkyne v rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalovaná v podstatnom uviedla, že prvé tri otázky sú pre dovolací prieskum irelevantné, keďže nižšie súdy spoľahlivo zistili, že žiadne neponúknuté vhodné pracovné miesto neexistovalo a od vyriešenia nastolených otázok nezáviselo napadnuté odvolacie rozhodnutie. K štvrtej otázke uviedla, že ide o otázku, ktorá sa dá spoľahlivo vyriešiť zásadami dokazovania v civilnom sporovom konaní. A nižšie súdy túto otázku vyriešili správne - dôkazné bremeno ležalo na žalobkyni. K piatej otázke uviedla, že „[n]ižšie súdy predmetnú otázku zodpovedali. Súd prvej inštancie podrobne zdôvodnil, že aj keby sa o individuálny správny akt nejednalo, Civilný sporový poriadok žalobu s takýmto petitom nepripúšťa. Súd prvej inštancie sa podrobne venoval aj samotnej listine odvolania (najmä ods. 75. a 76.) a uzavrel, že odvolanie žalobkyne z funkcie vedúcej žalovaného 1 bolo v súlade so zákonom". K šiestej otázke uviedla, že vzhľadom na celý obsah tohto vyjadrenia považuje túto otázku za bezpredmetnú.

5. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhla dovolanie voči nej odmietnuť z dôvodu, že nie je vo veci pasívne legitimovaná.

6. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 1/ v podstate zopakovala svoju dovolaciu argumentáciu.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Uvedené platí o to viac, ak dovolateľ v rámci podaného dovolania v podstate zopakuje jeho predsúdnu argumentáciu, v rámci ktorej (skôr) polemizuje s právnymi závermi súdov, spochybňuje správnosť súdneho rozhodnutia, či kritizuje prístup súdu k právnemu posudzovaniu vecí, čo v prevažnom rozsahu bol prípad aj tohto dovolania.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom

sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

10. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad.

11. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. Dovolaťka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania (aj) z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdeným vadám zmätočnosti.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Žalovaná v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietala najskôr nevykonanie ňou navrhnutých dôkazov, a to v súvislosti s existenciou voľného pracovného miesta, ktoré jej v čase ukončenia štátnozamestnaneckého pomeru nebolo žalovanou 1/ ponúknuté (bod 3.1.).

14.1. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na

zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj Ústavným súdom Slovenskej republiky [ďalej len „ústavný súd“ (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020)]. Na druhej strane ústavný súd vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 04. 1993, II. ÚS 410/06). K takejto interpretácii dospel už aj najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018. V prejednávanej veci, ale o takýto prípad nejde.

14.2. Ako už vyslovil najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018 a 7Cdo/7/2023 procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodol. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou kapacitou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

14.3. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobkyne, týkajúcou sa nevykonania ňou navrhnutých dôkazov v spojitosti s ne/existenciou voľného pracovného miesta u žalovanej 1/ dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu resp. sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo/13/2012). V okolnostiach posudzovanej veci odvolací (i prvostupňový) súd založil svoje závery na tom, že otázka skúmania voľných pracovných miest u žalovanej 1/ v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne nebola právne významná, keďže ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne so žalovanou 1/ preukázateľne došlo v dôsledku dohody oboch (na žiadosť žalobkyne, pozn.) s ktorou dohodou zákon nespája povinnosť ponuky voľných pracovných miest. Ak potom nebolo vykonané/doplnené dokazovanie navrhnuté žalobkyňou (výsluchom svedkov, či listinnými dôkazmi v odvolaní predloženými žalobkyňou) - bez ohľadu na to, že niektoré navyše predstavovali v rámci odvolacieho konania novoty - bolo možné dospieť k záveru, že takéto dôkazy boli bez relevantnej súvislosti so skončením štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne u žalovanej 1/ formou dohody. Nevykonanie navrhovaného dokazovania preto nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces.

15. Žalobkyňa ďalej namietala nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť, nezákonnosť a nespravodlivosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia, a to predovšetkým v kontexte s existenciou voľného miesta, ktoré jej nebolo žalovanou 1/ ponúknuté (bod 3.1.).

15.1. Dovolací súd opakovane pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní v zásade nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených odvolacím súdom, ani prieskumu nim vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má síce dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

15.2. Podľa názoru dovolacieho súdu i keď nepreskúmateľnosť, nedostatok dôvodov, či arbitrárnosť je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci ani v tomto ohľade o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých vyvodil svoje právne závery vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Nosné dôvody pre rozhodnutie nižších súdov v rozsahu dovolacích výhrad spočívali v závere, že ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne došlo na základe dohody, iniciovanej žalobkyňou, pre ktorý spôsob skončenia štátnozamestnaneckého pomeru sa ponuka voľného miesta nevyžaduje. Rovnako tak nižšie súdy primerane dostatočným spôsobom vysvetlili, prečo nebolo možné akceptovať žalobkyňou uvádzaný omyl v intenciách ustanovenia § 49a OZ (s poukazom na ustanovenia § 120 a § 121 zákona č. 400/2009 Z.z. a § 19 zákona č. 311/2001 Z.z.). V neposlednom rade odvolací súd nie arbitrárnym ani nepreskúmateľným spôsobom vysvetlil (i) prečo v danom prípade neprichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 37 zákona č. 400/2009 Z.z., ale ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 185/2002 Z.z., na ktorý osobitný predpis vo všeobecnosti poukazuje aj zákon č. 400/2009 Z.z. resp. (ii) prečo v inkriminovanom čase nemohli súčasne existovať dve vedúce žalovanej 1/ (bod 33. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Vyslovené právne závery v kontexte so zisteným skutkovým stavom nemožno považovať za celkom zjavne neodôvodnené resp. právne nekonformné. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v namietanom rozsahu nepreskúmateľné resp. nedostatočne odôvodnené; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

16. Žalobkyňa tiež v rámci „ďalších vád“ v dovolaní namietala, že súdy mali vec postúpiť správne súdu (bod 3.1.). Bez ohľadu na dovolací dôvod, ktorému uvedená námietka svedčí (ustanovenie § 420 písm. f) CSP to nie je, pozn.) dovolací súd konštatuje, že uvedená námietka nebola obsiahnutá v odvolaní, preto ani osobitne nebola predmetom prieskumu odvolacím súdom a teda ani nemohlo ísť o vadu v konaní a/ani rozhodnutí odvolacieho súdu. Navyše samotná žalobkyňa v rámci odvolania tvrdila, že v prípade jej odvolania nejde o individuálny správny akt, ale o právny úkon a nižšie súdy obsah žaloby posudzovali aj cez prizmu ustanovenia § 137 písm. d) CSP, pričom žalobkyňa opakovane poukazovala na jej naliehavý právny záujem v kontexte ustanovenia § 137 písm. c) CSP. V tomto ohľade nemohol

dovolací súd prehliadnuť ani skutočnosť, že v prípade odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej žalovanej 1/ žalobkyňa brojila proti žalovanej 2/, voči ktorej však nižšie súdy zamietli žalobu z dôvodu nedostatku jej vecnej legitímácie, ktoré právne závery neboli žalobkyňou namietané v rámci podaného odvolania a ani dovolania a preto neboli predmetom osobitného odvolacieho i dovolacieho prieskumu. Ak potom v rámci posudzovania odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej žalovanej 1/ v danom spore nebola žalovaná 2/ spôsobilým subjektom na žalovanej strane (takým napr. mohla byť predsedníčka žalovanej 2/, ktorá odvolanie realizovala, pozn.) uvedený nedostatok by mal nepochybne svoje dôsledky aj pre situáciu v úvode tohto bodu namietanú žalobkyňou, nakoľko nedostatok pasívnej vecnej legitímácie je dôvodom na zamietnutie žaloby a nie na zastavenie konania a postúpenie veci správne súdu.

16.1. Najvyšší súd už uviedol (8Cdo/90/2019), že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech. Dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. (napr. 4Cdo/40/2019, 4Cdo/110/2018).

16.2. Žalobkyňa (jej advokát) teda mala možnosť namietat' označenú vadu prvostupňového konania a rozhodovania v rámci podaného odvolania, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, nemohla sa namietaná vada stať predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu (princíp subsidiarity).

17. Nakoniec dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je v zásade relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

18. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

18.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

18.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

18.3. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako

ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

19. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). V prípade absencie vymedzenia právnej otázky preto nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd.

19.1. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (3Cdo/214/2018).

20. Žalobkyňa v rámci podaného dovolania naformulovala šesť otázok (bod 3.2.), ktoré zväčša vyabstrahovala z jej dielčích predsúdnych tvrdení prezentovaných cez prizmu ňou vnímaného skutkového a právneho stavu v danej veci, ktorý stav však nepredstavoval rozhodujúce východiska, na základe ktorých nižšie súdy formulovali svoje nosné právne závery. Hoci sa nimi nižšie súdy (aj) zaoberali, ale pre ich rozhodnutie neboli určujúce. Nastolené otázky mali zväčša povahu (len) hypotetickú a očividne „právne“ špekulatívnu a nezodpovedali ani skutkovému stavu zistenému súdmi. V neposlednom rade sama polemika dovolateľky s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

20.1. Jadrom nastolenej prvej, druhej a tretej otázky (bod 3.2.1., 3.2.2. a 3.2.3.) bola skutková a právna konštrukcia žalobkyne v rôznych variáciách, podľa ktorej neponúknutie vhodného voľného pracovného miesta má za následok neplatnosť dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru. Nižšie súdy však skutkovo ustálili, že jednak žiadne vhodné voľné pracovné miesto pre žalobkyňu nebolo (§ 442 CSP) a jednak, že skončenie štátnozamestnaneckého pomeru formou dohody ex lege nepodmieňuje uzavretie takejto dohody ponukovou povinnosťou zamestnávateľa; v okolnostiach posudzovanej veci o skončení štátnozamestnaneckého pomeru formou dohody navyše explicitne požiadala žalobkyňa. Žalobkyňa v rámci podaného dovolania proti prvostupňovému rozsudku ani nenamietala neplatnosť dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru z dôvodu neponúknutia voľného miesta, ale neplatnosť namietala z dôvodu, že „právny úkon urobila osoba, ktorá nebola k tomu oprávnená“. Dovolací súd preto opakovane (bod 16.1.) konštatuje, že aj v tomto prípade žalobkyňa (jej advokát) mala možnosť namietat označenú vadu prvostupňového konania a rozhodovania v rámci podaného dovolania, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, nemohla sa namietaná vada stať predmetom dovolacieho súdu (princíp subsidiarity).

20.2. V rámci štvrtej otázky (bod 3.2.4.) žalobkyňa nastoľuje otázku (o dôkaznom bremene pri preukazovaní vhodného voľného miesta), ktorá pre nosný právny záver nižších súdov - že pri skončení štátnozamestnaneckého pomeru formou dohody (navyše iniciovanej zamestnancom) sa ex lege nevyžaduje ponuková povinnosť zamestnávateľa - nemá právny význam, a teda rozhodnutie odvolacieho súdu (jeho nosné dôvody) nezáviselo od jej vyriešenia.

20.3. Rovnako tak rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia piatej otázky (bod 3.2.5.), t. j. či vymenovanie alebo odvolanie vedúceho zamestnanca podľa zákona č. 400/2009 Z.z. je individuálnym správnym aktom. Odvolací (i prvostupňový) súd celkom jednoznačne vychádzal z právneho názoru, že

vymenovanie a odvolanie žalobkyne ako vedúcej žalovanej 1/ podliehal režimu § 9 ods. 2 zákona č. 185/2002 Z.z. (lex specialis) a nie režimu zákona č. 400/2009 Z. z., i keď celkovo dominantným v spore bolo posudzovanie dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru. Podľa názoru dovolacieho súdu nebolo možné ani prehliadnuť skutočnosť, že nižšie súdy na základe dispozícií žalobkyne (dominus litis) a obsahu samotnej žaloby posudzovali odvolanie žalobkyne aj cez prizmu ustanovenia § 137 písm. d) CSP a žalobkyňa sama opakovane poukazovala na jej naliehavý právny záujem v kontexte ustanovenia § 137 písm. c) CSP, pričom explicitne (aj) v odvolaní trvala na tom, že „vymenovanie a odvolanie vedúceho N. nie je rozhodovaním (konštitutívnym rozhodnutím), ale právnym úkonom“. V neposlednom rade platí už uvedené v bode 16, že v prípade odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej žalovanej 1/ žalobkyňa brojila proti žalovanej 2/, voči ktorej však nižšie súdy zamietli žalobu z dôvodu nedostatku jej vecnej legitímácie, ktoré právne závery neboli žalobkyňou namietané v rámci podaného odvolania a ani dovolania a preto neboli predmetom osobitného odvolacieho i dovolacieho prieskumu. Ak potom v rámci posudzovania odvolania žalobkyne z funkcie vedúcej žalovanej 1/ v danom spore nebola žalovaná 2/ spôsobilým subjektom na žalovanej strane (takým napr. mohla byť predsedníčka žalovanej 2/, ktorá odvolanie realizovala, pozn.) uvedený nedostatok by mal nepochybne svoje dôsledky aj pre situáciu v úvode tohto bodu namietanú žalobkyňou, nakoľko nedostatok pasívnej vecnej legitímácie je dôvodom na zamietnutie žaloby a nie na zastavenie konania a postúpenie veci správneho súdu.

20.4. Žalobkyňa v šiestej otázke v rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v nadväznosti na piatu otázku vytykala odvolaciemu súdu, že pri posudzovaní odvolania nepostupoval správne pre prípad, ak išlo o individuálny správny akt. V tomto ohľade si žalobkyňa protirečí s jej žalobným postojom počas celého súdneho sporu (pozri najmä predchádzajúci bod), ale predovšetkým opäť túto argumentáciu nepoužila v rámci odvolacieho konania, keď aj v tomto prípade žalobkyňa (jej advokát) mala možnosť namietat' označenú vadu prvostupňového konania a rozhodovania v rámci podaného odvolania, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, nemohla sa namietaný nedostatok stať predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu (princíp subsidiarity).

21. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

22. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.